

Závěry a doporučení

z jednání pracovní skupiny k řešení problematiky obnovy katastrálního operátu na podkladě výsledků pozemkových úprav konaného v Praze dne 8. listopadu 2011

Místo: ČÚZK, zasedací místnost č. 417

Účast: dle přiložené presenční listiny

Program:

1. Závěry a doporučení z jednání pracovní skupiny dne 21. června 2011.
2. Společný metodický pokyn ÚPÚ MZe a ČÚZK k otázce šetření hranic a některých náležitostí v případě pozemků v pozemkových úpravách neřešených ve smyslu ust. § 2 zákona č. 139/2002 Sb.
3. Stav dopracování „Metodického návodu k provádění pozemkových úprav“.
4. Informace o aktuálním stavu řešení problematiky upřesňování a rekonstrukce přidělů a digitalizace katastrálních map.
5. Formy převzetí výsledků pozemkových úprav (pro obnovu nebo GP - stanovisko ČÚZK).
6. Správní poplatek za potvrzení geometrického plánu a pozemkové úpravy (§ 18 ZemV).
7. Forma ověřování výsledků zeměměřických činností při pozemkových úpravách.
8. Metodický postup pro aktualizaci BPEJ dle vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, platný k 1.8.2011.
9. Plnění Společného metodického pokynu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního ze dne 21.9.2007 č.j. ČÚZK 5141/2007-22 a Ministerstva zemědělství-Ústředního pozemkového úřadu ze dne 21.9.2007 č.j. 35630/07-17170 z 1.10.2007, ve znění dodatku č. 1.
10. Návrh vzoru dohody mezi KÚ a PÚ podle bodu 3 písm. c) přílohy vyhlášky č. 545/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zpracování podkladů a některých dalších náležitostí pro neřešené pozemky v obvodu pozemkových úprav (v příloze).
11. Změny v právních předpisech pro
 - státní správu zeměměřictví a katastru,
 - pozemkové úpravy.
12. Různé.

K bodu 1 programu:

Ing. Janeček zrekapituloval závěry a doporučení z jednání pracovní skupiny dne 21.6.2011. Přitom mj. informoval o postupu digitalizace katastrálních map; v současnosti je z celkového počtu 13026 katastrálních území katastrální mapa v digitální podobě na 58,6 % kat. území. Harmonogram digitalizace se daří naplňovat, je reálný předpoklad splnění úkolu digitalizace stanoveného na r. 2011. Připomněl, že při plnění harmonogramu vyvolává určitou nejistotu nespolehlivost termínů dokončování plánovaných pozemkových úprav, ovšem jde o okolnost, se kterou je s ohledem na měnící se požadavky a podmínky provádění pozemkových úprav nutné počítat při sestavování návrhu věcných úkolů pro daný rok (včasné projednání s příslušným PÚ, zařazení pozemkových úprav, u kterých je předpoklad jejich dokončení v první polovině roku apod.).

K bodu 2 programu:

„Společný metodický pokyn ÚPÚ MZe a ČÚZK k otázce šetření hranic a některých náležitostí v případě pozemků v pozemkových úpravách neřešených ve smyslu ust. § 2 zákona č. 139/2002 Sb.“ byl vydán s účinností od 15.9.2011. Přestože jde o stručný materiál, bylo nutno se vypořádat s poměrně velkým počtem připomínek. Pokyn má mj. napomoci zajistit, aby obecně otázce zjišťování hranic v pozemkových úpravách byla věnována patřičná pozornost, neboť jde o podstatnou etapu pozemkových úprav mající přímý vztah na kvalitu výsledků pozemkových úprav z hlediska jejich využití pro obnovu katastrálního operátu. Byla mj. připomenuta nutnost, aby v komisi pro zjišťování hranic pozemků byly zastoupeny osoby odborně fundované, byla vzpomenua významná úloha zejména zástupce katastrálního úřadu. Doprovodným materiálem k tomuto pokynu je „Vzor dohody mezi KÚ a PÚ podle bodu 3 písm. c) přílohy vyhlášky č. 545/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o zpracování podkladů a některých dalších náležitostí pro neřešené pozemky v obvodu pozemkových úprav“ (samostatný další bod programu).

K bodu 3 programu:

ÚPÚ v současnosti dokončuje zpracování připomínek k Metodickému návodu pro provádění pozemkových úprav, kde podstatnou část tvořily připomínky ČÚZK. Aktuálně je nutné ještě se vypořádat s některými připomínkami MŽP. Kromě tohoto Návodu ÚPÚ současně zajišťuje dopracování Technického standardu plánu společných zařízení v pozemkových úpravách, v tomto případě na rozdíl od Návodu komerční cestou. Upravené materiály by měly platit od 1.1.2012. Na webových stránkách MZe (záložka pozemkové úpravy, metodiky) je zveřejněn materiál, který doplňuje stávající Technický standard plánu společných zařízení, a sice o podmínky pro digitální zpracování (vyjádření) návrhu jednotlivých společných zařízení.

K bodu 4 programu:

V období červen-srpen t.r. byla navštívena vybraná katastrální pracoviště, vykazující dosud nejvyšší počty katastrálních území s přiděly s nejasnou představou o jejich řešení. Poznatky zjištěné v rámci pracovní návštěvy byly využity pro zpracování zprávy „Problematika digitalizace map v katastrálních územích s přiděly“, která byla předána k využití vedení ČÚZK. Ve zprávě se mj. uvádí, že v současné době je zhruba polovina původně vykazovaného počtu 2632 z hlediska přidělů problémových k.ú. vyřešena, a to cestou buď pozemkových úprav, případně provedením geometrických plánů pro doplnění souboru geodetických informací o pozemek dosud evidovaný zjednodušeným způsobem nebo v lehčích případech v rámci probíhající digitalizace katastru nemovitostí. V dalších dotčených katastrálních územích je plánováno provedení pozemkových úprav v nejbližším období; na zařazení těchto území do plánu pozemkových úprav se příslušné katastrální úřady a pozemkové úřady v zásadě dohodly, protože úroveň podkladů a také plošný rozsah problému z pohledu obou stran (obou úřadů) jiné řešení než řízení o pozemkových úpravách neumožňuje. Některá katastrální území budou vyřešena cestou digitalizace katastru nemovitostí, jejich výběr se průběžně upřesňuje. V současnosti se vykazuje na 500 katastrálních území jako k řešení nezajištěných. Po vyjasnění některých okolností na základě návštěvy dotčených KP bude tento počet cca o 100 k.ú. nižší. Jde o případy, kdy nebude možné přiděly odstranit v rámci digitalizace katastru nemovitostí, katastrální pracoviště nárokuje provedení pozemkové úpravy, ale příslušný pozemkový úřad tato území do plánu práce v potřebném termínu (do poloviny r. 2017) nezařadil. Důvodem jsou kapacitní možnosti pozemkových úřadů, v některých případech navíc ještě skutečnost, že

pozemkovému úřadu se nejeví jako efektivní pro řešení daných přidělových problémů zahajovat pozemkové úpravy. V závěrech a opatřeních se ve zprávě uvádí např.

- Neuzavřená přidělová řízení z minulého období se podaří k roku 2017, ke kterému by měla být aktuálně dokončena digitalizace katastru nemovitostí, v podstatném rozsahu eliminovat; v určitých případech budou ještě některé enklávy kat. území nadále vedeny ve zjednodušené evidenci (výjimečně celá k.ú.), než i zde proběhnou pozemkové úpravy.
- Do projektů digitalizace by KP měla zařazovat i ta katastrální území, která zahrnují lokality, jejichž řešení bude možné nejspíše v řízení o pozemkových úpravách, přičemž jejich rozsah není z hlediska celého katastrálního území podstatný. Praxe ukazuje, že až v průběhu vlastní digitalizace se přesněji prokáže, který stávající podklad resp. jeho část lze v rámci digitalizace využít a který nikoliv.
- Je vhodné se nadále zabývat sjednocením výkladu § 90 KatV.
- Je žádoucí jednat s ÚPÚ mj. v tom směru, aby v případech, kde dle aktuálních znalostí mohou být řešením výhradně pozemkové úpravy (jedná se o větší rozsahy katastrálního území nebo naopak větší počty pouze částí území) byla věnována problémům přidělu zvýšená pozornost a přechodně posíleny kapacity dotčených pozemkových úřadů pro možnost zahájení řízení o pozemkových úpravách (zejména jde o okresy Louny, Šumperk, Svitavy, Náchod, Ústí nad Orlicí, Benešov, Rakovník).

K bodu 5 programu:

V praxi některých KP se opakovaně řeší otázka, zda v případě výsledků komplexních pozemkových úprav je namíste jejich využití pro KN výhradně cestou nové digitální mapy nebo cestou jednotlivých geometrických plánů. V té věci nutno konstatovat následující:

Podle § 15a zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, se při obnově katastrálního operátu **využijí výsledky komplexních pozemkových úprav. Za geometrické a polohové určení nemovitosti se v takovém případě považuje určení tvaru, rozměru a polohy nemovitosti souřadnicemi bodů jejich hranic podle schváleného návrhu pozemkových úprav. Výsledky jednoduché pozemkové úpravy katastrální úřad pro obnovu katastrálního operátu využije, je-li jednoduchou pozemkovou úpravou dotčena souvislá část katastrálního území a považuje-li to s ohledem na účelnou správu katastru za vhodné. V územích, kde je katastrální operát obnoven na podkladě výsledků pozemkových úprav, se nepoužijí ustanovení § 16 katastrálního zákona.**

Na podkladě výsledků komplexních pozemkových úprav proto dochází k obnově katastrálního operátu, přitom tento postup je možný i v případě jednoduchých pozemkových úprav, a to v závislosti na rozsahu a uspořádání dotčeného území. Předpokladem přitom je, že komplexní pozemkové úpravy jsou v souladu s § 4 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), prováděny na celém katastrálním území (rozumí se s ohledem na předmět pozemkových úprav), přitom do obvodu pozemkových úprav jsou v souladu s § 3 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách zahrnuty i pozemky nevyžadující řešení ve smyslu ustanovení § 2 zákona o pozemkových úpravách, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací.

V obecné rovině proto nelze vyloučit ani zápis výsledků komplexních pozemkových úprav na podkladě geometrických plánů, jednat se však může pouze o ty ojedinělé případy, kdy pozemkový úřad z různých důvodů neakceptoval požadavky katastrálního úřadu na stanovení obvodu pozemkové úpravy s ohledem na potřebu obnovy souboru geodetických informací podle § 3 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách, a v důsledku

toho by provedení obnovy katastrálního operátu na daném území bylo z hlediska účelné správy katastru nemovitostí nevhodné..

V rámci tohoto bodu byly rovněž řešeny některé dotazy ohledně zjišťování průběhu hranic (ZPH) na obvodu pozemkových úprav. Jde o otázku, zda má komise pro ZPH obvodu pozemkové úpravy bez účasti pozvaného vlastníka oprávnění zjistit průběh hranice, který je následně zaměřen a evidován v kódu kvality 3, resp. zda může být souhlas vlastníka s průběhem hranice pozemku při pozemkové úpravě nahrazen rozhodnutím komise. Souvisejícím problémem je, když pozemkový úřad podá na KP ohlášení, jehož součástí je GP na upřesnění obvodu pozemkových úprav; v GP jsou navrhovány v některých místech opravy GPÚ, ale v protokolech o zjišťování hranic u některých vlastníků dotčených opravou chybí podpis (vlastníci se nedostavili). Otázkou tedy je, zda lze v takovém případě provést opravy GPÚ na základě ohlášení PÚ i bez podpisů vlastníků, anebo postupovat podle § 8 katastrálního zákona a § 52 katastrální vyhlášky. K tomu se uvádí následující: Komise pro ZPH na obvodu pozemkových úprav může i bez účasti vlastníka zjistit průběh hranice. ZPH se v tomto případě řídí vyhláškou č. 545/2002 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech pozemkových úprav. I zde, podobně jako v případě obnovy katastrálního operátu prováděné katastrálním úřadem, platí, že neúčast pozvaného vlastníka není překážkou pro zjišťování průběhu hranic a využití zjištěných výsledků (viz § 5 odst. 2 vyhl. č. 545/2002 Sb.). V příslušné dokumentaci ZPH musí existovat doklad, že dotčený vlastník byl řádně vyzván k účasti. Pokud jde o situaci, kdy jsou v rámci GP pro některé části obvodu pozemkových úprav navrhovány změny (opravy) GPÚ, je nutné při neúčasti vlastníka na ZPH postupovat ve smyslu § 52 odst. 3 písm. b) katastrální vyhlášky.

K bodu 6 programu:

Úhradu za přijetí žádosti o potvrzení geometrického plánu v případech, kdy geometr (ověřovatel) pracuje na zakázce pozemkového úřadu, není třeba vyžadovat. Umožňuje to výklad zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. Zákon obsahuje ustanovení týkající se nejen restitucí, ale i dalších záležitostí s restitucemi přímo či nepřímo souvisejících, včetně pozemkových úprav (viz § 19). Ustanovení § 21a odst. 1 tohoto zákona stanoví, že „správní poplatky související s vydáním a **výměnou nemovitosti** a poskytnutím náhrad se nevyměřují.“. V tomto ustanovení se prolínají široké aspekty půdní problematiky. „Výměny nemovitostí“, jak formulace uvádí, tzn. změny v uspořádání pozemků, jak uvádí § 19 tohoto zákona (jde o změny uspořádání vlastnické držby) se odehrávají především v rámci pozemkových úprav. Aby správní poplatek katastrální úřad po právu nevybral, ověřovatel by měl katastrálnímu úřadu doložit, že daný geometrický plán souvisí s příslušnými (výše uvedenými) ustanoveními zákona o půdě. Doložením může být např. přímo konkrétní objednávka pozemkového úřadu, ze které je vazba na § 21a zákona o půdě zřejmá, případně pak specifický přípis pozemkového úřadu, kde se uvádí souvislost objednávky s uvedeným ustanovením zákona o půdě. Je v zájmu ověřovatele, aby potřebný dokument pro potřeby osvobození od poplatku katastrálnímu pracovišti předložil, popř. jej pro daný účel na pozemkovém úřadu vyžádal.

V tomto smyslu by měla být v příštím čísle časopisu Zeměměřič informována zainteresovaná veřejnost.

K bodu 7 programu:

Některé elaboráty návrhu pozemkových úprav jsou ověřovány ÚOZI i v případech, kdy se nejedná o zeměměřickou činnost ve smyslu zákona č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a

o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů. Diskutována byla zejména otázka ověřování

- soupisu parcel vstupujících a vystupujících z KPÚ,
- seznamu pomístního a místního názvosloví,
- soupisu nemovitostí,
- náčrtu zjišťování průběhu hranic.

Na uvedených elaborátech by mělo být použito razítko firmy zpracovávající pozemkovou úpravu nebo razítko osoby s odbornou způsobilostí k projektování pozemkových úprav ve smyslu zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 8 programu:

Od 1.8.2011 je v platnosti nový Metodický postup pro aktualizaci BPEJ dle vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vydaný MZe-ÚPÚ a VÚMOP, v.v.i., dopracovaný na základě připomínek rovněž resortu zeměměřictví a katastru. Pokud jde o změny údajů BPEJ souvisejících s výsledky pozemkových úprav, je součástí metodického postupu schéma pojednávající postup zpracování a předávání výsledků pozemkových úprav včetně BPEJ katastrálnímu pracovišti. Schéma je však odlišné od dříve meziresortně dohodnutého (viz přípis ČÚZK ze dne 11.5.2010 č.j. ČÚZK 5553/2010-22). Ing. Janeček uvedl, že musí být garantováno, že údaje o BPEJ u parcel odpovídají předanému grafickému souboru s izoliniemi BPEJ. Platí, že digitální mapa musí být předána k zavedení do ISKN zásadně s doplněnými izoliniemi BPEJ. Ing. Jacko uvedl, že příští praxe ověří správnost postupu s tím, že po novém roce bude na základě připomínek k aplikaci metodického postupu případně přistoupeno ke zpřesnění.

K bodu 9 programu:

Byly připomenuty některé body Společného metodického pokynu Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č.j. ČÚZK 5141/2007-22 a Ministerstva zemědělství-Ústředního pozemkového úřadu č.j. 35630/07-17170 z 1.10.2007, ze dne 21.9.2007, ve znění dodatku č. 1., který se týká aplikace některých ustanovení katastrální vyhlášky. Bylo připomenuto, že pokud jde o zjišťování hranice na obvodu pozemkových úprav, zvou se zásadně vlastníci pozemků vně obvodu pozemkových úprav, uvnitř jen je-li to potřeba, a to s ohledem na skutečnost, že stávající hranice pozemků se změnou vlastnické držby uvnitř obvodu mění. Byl připomenut význam dodatku č. 1., který upřesňoval, kdy je možné i v případě přidělových území použít v řešení o pozemkových úpravách rozhodování přímo o návrhu pozemkových úprav a následně o výměně vlastnických hranic a není tudíž nutné rozhodovat o upřesnění hranic přidělu ve smyslu § 13 zákona č.139/2002 Sb.

K bodu 10 programu:

Vzor dohody mezi pozemkovým úřadem a katastrálním pracovištěm, uzavírané ve smyslu bodu 3 písm. c) přílohy vyhlášky č. 545/2002 Sb. o zpracování podkladů pro obnovu SGI pro pozemky pouze zaměřované a v obvodu pozemkových úprav neřešené, byl zaslán ještě před vlastním jednáním pracovní skupiny (PS) po zapracování předchozích připomínek členům PS. Na jednání bylo konstatováno, že materiál je v poslední verzi již vyhovující a nebude dále doplňován. Vzor má status „doporučený“ a tvoří přílohu závěru a doporučení z tohoto jednání, současně bude ještě publikován na SharePointu ČÚZK pro podporu metodického řízení.

K bodu 11 programu:

Ing. Janeček uvedl informace týkající se novely zákona č. 265/1992 Sb., která nabude účinnosti od 1.1.2012, nové tzv. „formulářové vyhlášky“, připravované novely katastrální vyhlášky a věcného záměru nového katastrálního zákona, který by měl nabýt účinnosti od 1.1.2014 stejně jako nový občanský zákoník, ze kterého vychází.

V oblasti pozemkových úprav se připravuje nový zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, který má řešit převzetí zbytkových aktivit Pozemkového fondu ČR, který by měl koncem roku 2012 zaniknout. Návrh zákona bude v následujícím období rozeslán do meziresortního připomínkového řízení s tím, že by počátkem příštího roku měl být předán k projednání ve vládě ČR.

K bodu 12 programu:

V různých byly zmíněny následující záležitosti:

- Pokud se u zahájených pozemkových úprav, které navazují na k.ú., kde již pozemkové úpravy byly ukončeny a jejich výsledky využity při obnově katastrálního operátu, zjistí chybné GPÚ hranice (tzn. hranice mohla být v rámci předešlé pozemkové úpravy správně vyšetřena, ale geodetem určena chybně, nebo nesprávně vyšetřena), je nutné opět danou hranici (u pozemku při obvodu dosavadní pozemkové úpravy na styku s obvodem nové pozemkové úpravy) řešit v rámci zahájených pozemkových úprav. Nejedná se o chybu řešitelnou podle § 8 katastrálního zákona.
- Byl vznesen požadavek, aby v případě pozemků, návrhem pozemkových úprav určených do vlastnictví obcí a určených na společná zařízení, byla tato okolnost poznamenána v KN s tím, aby byla alespoň ztížena eventuelní pozdější snaha některých obcí dané pozemky zcizit. Bylo vysvětleno, že takové opatření problém neřeší a nemá smysl (katastrální úřad nemá možnost takový návrh na vklad zamítnout); řešení je možné do budoucna zajistit v rámci návrhu nového zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.
- V současné době je velmi rozdílná praxe, pokud jde o postup podle § 64 odst. 1 katastrální vyhlášky. Podle tohoto ustanovení má katastrální úřad stanovit do 30 dnů po obdržení vyznění pozemkového úřadu o zahájení řízení o pozemkových úpravách podmínky a způsob zpracování výsledků pozemkových úprav, zejména určit postup při označení parcel parcelními čísly a způsoby transformace rastrových souborů map dřívějších pozemkových evidencí. Na jednání bylo dohodnuto, že bude účelné vypracovat vzorový dokument pro postup katastrálních úřadů podle cit. ustanovení. **Dotčení členové pracovní skupiny se vyzývají, aby zaslali jimi používané dokumenty, které budou využity pro zpracování jednotného vzoru; předpokládá se jeho projednání na příštím jednání PS.**

Další jednání pracovní skupiny se uskuteční v jarním období r. 2012.

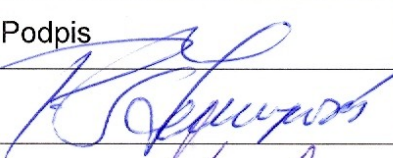
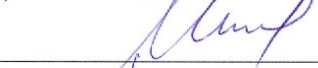
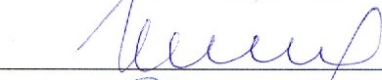
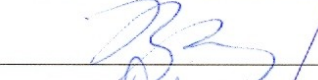
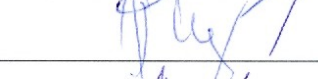
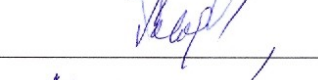
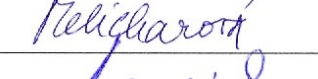

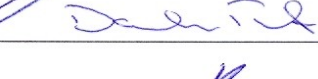
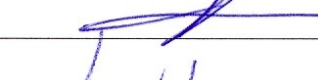
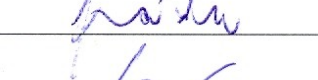
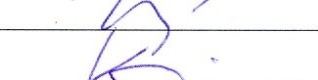

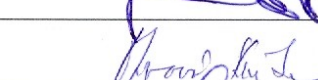
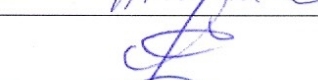

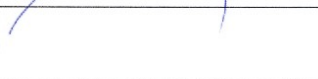
Schválil za ÚPÚ MZe: Ing. Trombik

Schválil za ČÚZK: Ing. Janeček

(K č.j. ČÚZK 17698/2011-22)

Prezenční listina

z jednání pracovní skupiny k řešení problematiky obnovy katastrálního operátu na podkladě výsledků pozemkových úprav konaného v Praze dne 8. listopadu 2011

Orgán	Jméno, příjmení	Podpis
KU Středočeský kraj	Paulína Štumpová	
KU Ústecký kraj	Monika Machabirská	
KU Pardubický kraj	PAVEL ŠVAB	
KU Královéhradecký kraj	Pavel Kujala	
KU Vysočina	Eduard Váňa	
MF	VLASTA PCHOLBOVÁ	
MF	LENKA MELICHAROVÁ	
ČÚZK	KAMIL KAULICH	
ÚPÚ	Petr Trambil	
KU Zlínský kraj	PETR DAVĚK	
KU Olomoucký kraj	JINDŘICH HONŠVOJNAN	
PU HRADEC KRÁLOVSKÝ	KAREL KÁDA	
PU STŘEDOČESKÝ	MILAN NOVOTNÝ	
PU PRAŽSKÝ KRAJ	Jan Kouřel	
KU pro Karlovar. kraj	Lubos Vanek	
ÚPÚ	KAREL JACKO	
ČÚZK	Květa Olivová	
ZKI e. Pardubice	Jaroslav Šabatka	
ČÚZK	BOHUMIL JANEČEK	